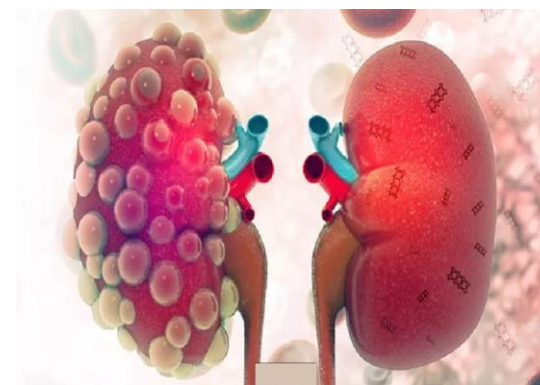

بیمارستان شهید اشرفی خمینی شهر

نارسایی مزمن کلیه

تهیه کننده: واحد آموزش سلامت

تایید کننده: کمیته آموزش بیمار

منابع: ClinicalKey, WebMD, Mayo clinic

❖ شرح بیماری

بیماری مزمن کلیوی که نارسایی مزمن کلیوی نیز نامیده می‌شود. این بیماری سبب تخریب کلیه‌ها می‌شود و سیری پیشرونده و برگشت ناپذیر دارد. کلیه‌های شما یک بخش اساسی از بدن شما هستند. وظایف آنها در ارتباط با کمک به حفظ تعادل موادمعدنی و الکترولیت‌هایی مانند کلسیم، سدیم و پتاسیم، تولید سلول‌های قرمز خون، حفظ تعادل اسید و باز خون و دفع مواد زائد محلول در آب از بدن می‌باشند.

❖ علائم

تورم از علائم شایع نارسایی مزمن کلیه می‌باشد. علاوه بر آن علائم دیگر این بیماری شامل موارد زیر می‌باشد:

- ✓ بی‌اشتهایی
- ✓ تهوع و استفراغ
- ✓ خواب‌آلودگی
- ✓ کاهش حجم ادرار

❖ علل شایع

- ✓ مشکلات دفع ادرار
- ✓ عدم خورسانی درست به کلیه‌ها

بیماری‌هایی نیز وجود دارند که می‌توانند باعث بروز نارسایی مزمن کلیه شوند از جمله این بیماری‌ها عبارتند از:

- ✓ بیماری قند
- ✓ عفونت
- ✓ بیماری‌های کیستیک کلیه

❖ عوارض احتمالی

از عوارض احتمالی این بیماری می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

- ✓ کم‌خونی
- ✓ ضعف و خستگی
- ✓ وقفه تنفسی در خواب
- ✓ خشکی و احساس خارش پوست

علائم نارسایی کلیه

تنگی نفس

کمبود انرژی

از دست دادن اشتها

درد انتهای کمر

ورم

مشکل دفع ادرار

❖ تشخیص

از جمله روش‌های مورد استفاده برای تشخیص این بیماری به موارد زیر می‌توان اشاره کرد:

- ✓ آزمایش ادرار
- ✓ آزمایش حجم ادرار
- ✓ نمونه‌برداری از بافت کلیه

❖ درمان

✓ اگر نارسایی کلیه مزمن باشد، با مصرف دارو از بین نمی‌رود. داروهای نگهدارنده کمک می‌کند بیمار به زندگی ادامه دهد، اما نارسایی باقی خواهد ماند.

✓ انجام همودیالیز

✓ پیوند کلیه: برای انجام پیوند باید اهداکننده‌ای از بستگان یا سایر اهداکنندگان و یا فردی که دچار مرگ مغزی شده، وجود داشته باشد که با کلیه بیمار سازگار باشد. همچنین بهترین زمان برای انجام پیوند کلیه، هنگامی است که بیمار به حد دیالیز رسیده و چند ماهی دیالیز کرده باشد، چون انجام عمل دیالیز احتمال پیوند را بالا می‌برد. پیوند کلیه محدودیت‌هایی دارد و در هر سنی انجام نمی‌شود. این عمل برای افراد مسن بیش از ۶۰ سال و کودکان زیر ۱۰ سال نتایج خوبی ندارد.

✓ شناسایی و درمان علائم و عوارض نارسایی مزمن کلیه که شامل درمان خارش پوست و درمان خونریزی‌هاست.

✓ شناسایی عوامل نارسایی مزمن کلیه و درمان آنها؛ مانند درمان برگشت ادرار از مثانه به کلیه‌ها و بیماری‌های شبکه‌های تصفیه خون در کلیه‌ها

❖ فعالیت

✓ در مراحل اولیه این بیماری برای حفظ انرژی بدن در بستر استراحت نمایید و پس از بهبود علائم، با اجازه پزشک معالج فعالیت‌های طبیعی خود را از سر بگیرید.

✓ به منظور پیشگیری از لخته شدن خون در سیاهرگ‌های اندام تحتانی و یا پاها، ساق پا را به طور مکرر خم و راست کنید.

❖ رژیم غذایی و تغذیه

✓ اقدام تغذیه‌ای با تنظیم دقیق دریافت پروتئین، دریافت مایعات متناسب با از دست دادن مایع و دریافت سدیم و محدودیت مصرف پتاسیم ضروری است.

✓ از مکمل‌های ویتامین استفاده شود.

✓ کالری با مصرف کربوهیدرات‌ها و چربی‌ها تامین می‌شود.

✓ مصرف نمک در این شرایط باید محدود شود.

✓ غذاهای کم پروتئین و کم چرب مورد استفاده قرار گیرد.

✓ عدم کارکرد کلیه‌ها موجب ایجاد اختلالات الکترولیتی و بالا رفتن پتاسیم خون خواهد شد که بسیار خطرناک است. به همین دلیل باید از خوردن سبزی و میوه حاوی مقدار زیاد پتاسیم مانند موز و سیب‌زمینی اجتناب کنید.

✓ غذای مصرفی باید بیشتر گیاهی باشد و مصرف پروتئین محدود شود.

❖ مراقبت

✓ آمادگی از نظر روحی برای مرحله انتهایی نارسایی مزمن کلیه و استفاده از اقدامات جایگزینی مانند دیالیز یا پیوند کلیه

✓ باید مقدار ادراری که می‌کنید با مقدار مایعی که می‌نوشید در تعادل باشد و به طور دقیق ثبت شود.

✓ در زمان استراحت در بستر نرده‌های کنار تخت بالا نگه داشته می‌شوند.

✓ از ملاقات‌کنندگانی که دارای سرماخوردگی یا هر نوع عفونت می‌باشند، دوری کنید.

❖ در چه شرایطی به پزشک مراجعه نمایید؟

✓ در صورت ایجاد علائم خونریزی در هر نقطه از بدن به پزشک معالج اطلاع دهید.

